

Mand, forlanger udtrykkeligt, at vi skulle gaa til det næste Folketingsvalg paa den nuværende Ordning. Det vil sige, vi skulle en Gang til gaa til Valg paa en Ordning, der efter Byerhvervenes og samtlige Handels-, Industri- og Haandværkerforeningers Mening indeholder en aabenlys Krænkelse af deres grundlovmæssige Ret, en utvivl-som Tilsidesættelse af deres Interesser og Samfundskrav. Det maa undre i aller-højeste Grad, at Højre indtager et saadant Standpunkt i denne Sag. Og hvad er det saa, de forlange efter denne mærkværdige Fastslaaen af, at kun en Grundlovsforandring kan fyldestgøre Kravet om ligelig Repræsentation? Saa er det, de forlange i næste Rigsdagssamling enten et Forslag til en saadan Grundlovsændring — og det stille de i Spidsen — eller, hvis dette skulde vise sig ugørligt, at Regeringen skal fremsætte Forslag til en midlertidig Omlægning af de bestaaende Valgkredse. De vide, at den nuværende Regering ikke vil gaa med dertil, det har den sagt. Men saa er det mærkeligt at fastholde det, naar man ellers henvender sig til Regeringen. Og hvad skal man forstaa ved en midlertidig Omlægning af de bestaaende Valgkredse? Det vilde være ønskeligt at faa en nærmere Udtalelse derom; thi jeg ser overhovedet ikke, hvorledes der ved en midlertidig Omlægning af de bestaaende Valgkredse skal raades Bod paa den nuværende Uretfærdighed, og jeg ser heller ikke, hvorledes det praktisk kan lade sig gøre. København og Frederiksberg skulde efter Grundloven have 30 Rigsdagsmænd i Stedet for 16, — hvorledes skulde de ved en Omlægning af de bestaaende Valgkredse naa en større Repræsentation? Hvorledes skulde Byer som Odense, Aalborg, Horsens osv. faa en fyldestgørende Repræsentation, naar man kun skal omlægge de bestaaende Valgkredse? Hvordan skal man i Kredsene i Københavns Amt kunne tage Stykker og Befolkning nok fra den Kreds, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) repræsenterer, og som nu tæller 50,000 Indbyggere? Man skal bevare de bestaaende Valgkredse — hvorledes skal man det og alligevel faa Retfærdighed? Det forekommer mig ganske gaadefuldt. Jeg forstaaer overhovedet ikke, hvad de ærede Forslagsstillere have ment med denne Bemærkning. Men at der skulde kunne laves noget praktisk og om end kun midlertidigt retfærdigt derved, forstaaer jeg ikke. At man derved skulde kunne fyldestgøre Byerhvervenes Krav, det forstaaer jeg ikke.

Den højtærede Konseilspræsident, som jeg nu til Slutning vender tilbage til, erklærede, at han vilde gaa med til en Grundlovsforandring, naar der kunde opnaas almindelig Enighed om at begrænse de forskellige Partiers Krav til dette ene Punkt. Og i sin Replik opgav han egentlig Ønsket om ogsaa at faa § 77 med. Det tror jeg var principielt rigtigt, selv om der fra ingen Side ellers vilde være Indvending mod ogsaa at tage § 77 med. Men begynder man først med en Paragraf, er der saa mange andre, som der ligger stor Vægt paa, og saa er man ude paa en Glidebane. Det var den højtærede Konseilspræsidents Ord. Jeg glæder mig for saa vidt over dem. Selv om jeg langt fra kan være glad over, at han ikke vilde gaa med til vor Beslutning eller gaa den Vej, vi ønskede, glæder det mig alligevel, at denne Forhandling har fremkaldt denne Udtalelse fra Konseilspræsidenten, thi selv om den er vag og skyder Sagen ud i Fremtiden — lidt bindende er der dog i den: Han stiller en Betingelse, som han kræver opfyldt, og saa vil han forelægge et Grundlovsforslag. Betingelsen er, at man fra alle Partiers Side enes om at begrænse sig til Spørgsmaalet om Valgkred-sene. *Nu vil jeg her straks paa mit Partis Vegne tilsige den højtærede Konseilspræsident vort Afkald paa at drage noget som helst andet Spørgsmaal ind end netop dette.* Jeg tror, at det vil have sin Betydning, at det Parti, som staar længst til Venstre og er stærkest interesseret i Grundlovsforandringer paa en hel Mængde Punkter, tilsiger et saadant Afkald. Intet Parti er saa stærkt som det, jeg tilhører, interesseret i, at Valgretsalderen nedsættes. Vi ere ligeledes stærkt interesserede i, at Kvinder faa Valgret, vi ere meget stærkt interesserede i en fuldstændig Omordning, for ikke at sige Afskaffelse af Landstinget, af den privilegerede Valgret. Alligevel ville vi, der staa paa den yderste venstre Fløj, paa Forhaand tilsige Regeringen vor bedste Villie til at begrænse os til dette enkelte Punkt. Naar vi kunne gøre det, tror jeg, at man forholdsvis hurtigt vil kunne opnaa de mindre yderliggaaende, de mindre radikale eller demokratiske Partiers Tilslutning dertil, og det vil jo fremskynde Sagen. For saa vidt tror jeg — og det glæder jeg mig over —, at Gennemførelsen af denne Sag fremskyndes, som vi naturligvis ogsaa ere overordentlig stærkt interesserede i, at den almindelige og lige Valgret som Grundlag for Valg til Folke-